

Teknologianeuvottelukunnan työn eteneminen ja hallituksen puoliväliriihi

Peruslähtökohta

Valtion tehtävänä on tarjota kansalaisille ja yrityksille mahdollisimman tehokas, joustava ja ennustettava toimintaympäristö ja tekninen infrastruktuuri. Lopputulos on saavutettava tavalla, joka tarjoaa hyvän vastineen käytetyille varoille. Teknologia on keskeisessä ja jatkuvasti yhä korostuneemmassa asemassa molempien tavoitteiden kannalta.

Teknologiapolitiikka

Suomen teknologiapolitiikan strategisena tavoitteena tulisi olla luoda yritysten kannalta maailman kilpailukykyisin toimintaympäristö ja samalla varmistaa hyvinvointiyhteiskunnan laadukkaiden palvelujen kestävä ja tehokas tuottaminen vahvalla rahoituspohjalla.

Historia ei tue ajatusta, että yhteiskunnan toimesta onnistuttaisiin valitsemaan voittaja-aloja. Kansainvälisessä tarkastelussa havaitaan, että valtioiden strategioissa nimetään toimialat, jotka ovat valmiiksi vahvoja (esimerkiksi Saksa nimeää itseohjautuvat autot). Lisäksi nimetään platformitekologioita (kuten tekoäly tai kvanttilaskenta), joihin liittyvä kyvykkyys hyödyttää lähes kaikkea liiketoimintaa (mutta myös mahdollistaa hallinnon tehokkuutta).

Suomessa tämänkaltaisia fokusalueita olisivat esimerkiksi radioverkkoteknologiat, sellupohjaiset materiaalit ja toisaalta tekoäly sekä kvanttilaskenta.

Paljon parempi lopputulos saavutetaan, kun annetaan yritysten ja yrittäjien kokeilla eri teknologioita ja liiketoimintamalleja nopearytmisen yrittäjä/erehdy-prosessin kautta (vrt. Silicon Valley). Tämän prosessin tehostamiseksi ja nopeuttamiseksi on syytä panostaa voimakkaasti.

Painopistealueet

Suomen tulisi valita **strategiseksi tavoitteeksi** pyrkimys luoda yritysten kannalta maailman kilpailukykyisin toimintaympäristö ja tehokkain hallinto. Näillä pyritään hyvinvointiyhteiskunnan laadukkaiden palvelujen tuottamiseen vahvalla rahoituspohjalla ja hyvällä hyötysuhteella.

Strategisina painopistealueina olisivat teknologian nykyistä parempi huomioiminen koulutuksen kaikilla tasoilla, yrittäjäyys, työperäinen maahanmuutto (sisältäen maakuvan kehittämisen), tuotekehitysinvestoinnit, yliopistojen ja yritysten yhteishankkeet, hallinnon automatisointi ja integrointi yli hallinnonalojen kansalaisten hyödyksi.

Näihin alueisiin liittyen olemme keränneet satoja toimenpide-ehdotuksia, mutta niiden analysointi on kesken.

Neuvottelukunnan raportti

Raportin kirjoittaminen ei ala vielä muutamaan viikkoon, mutta tietyt rakenteet ovat selvillä. Raportissa tulemme käsittelemään ainakin seuraavia aihe-alueita:

- Kansainvälinen katsaus - mitä muut johtavat maat ovat lausuneet teknologiapolitiikastaan
- Visiot Suomesta 2030 kansalaisen, yrittäjän, kansainvälisen huippuosaajan ja investoijan näkökulmasta

- Olemme keränneet yli 500 toimenpide-ehdotusta, joita par'aikaa analysoidaan. Julkaisemme näistä ne, joilla suurin vaikutus ja parhaat mahdollisuudet toteutua.
- Kuvaus siitä, miten tulemme seuraamaan tavoitteiden valmistelun etenemistä ja julkaisemaan säännöllisesti päivitettävän seurantaindeksin

Puoliväliriihi

Puoliväliriihessä pitäisi vahvistaa **strategiset tavoitteet ja painopistealueet** 2030-luvulle teknologiaulottuvuuteen liittyen edellä kuvatulla tavalla. Erityisesti voisi mainita seuraavat toimenpidealueet:

- Työperäinen maahanmuutto ja Suomen tekeminen houkuttelevaksi myös ei-perinteistä työtä tekeville huippuosaajille. Digitalisoidaan oleskelu- ja työlupa. Harkitaan digitaalista kansalaisuutta.
- Tuotekehitysinvestointeihin varataan merkittävästi enemmän varoja.
- Nostetaan kunnianhimoa digitaalisen infrastruktuurin toteuttamisessa: digitaalinen identiteetti, automaattinen kirjanpito, Euroopan laajuinen sähköinen laskutus jne.
- Korkeakoulutuksen digiloikka ja painotus osaajatarpeiden mukaisesti. Massiivinen jatkuvan oppimisen panostus vastaamaan työn muutoksesta seuraaviin uusiin osaamistarpeisiin.
- Teollisuudessa lead factory-konsepti vahvistuu yllämainituin toimin. Suomessa on huippuosaaminen, ”lippulaivatehdas” ja kehitetään uudet teknologiat tuotantoon, joita sitten hyödynnetään lähempänä markkinoita tapahtuvassa ison mittakaavan tuotannossa. Lisäksi tarjoomaa kehitetään tuotteesta kohti digivihreää elinkaaripalvelua.